

PROTOKOLL

2016-09-13

STYRELSEN FÖR HÖJE Å VATTENRÅD

Styrelsen för Höje å vattenråd: Protokoll

Tid & datum: Tisdagen den 13 september 2016, kl 09:00-11:45

Plats: Lokal Diamanten, Kristallen, Lund

Bilagor: 3.1: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
5.1: Helhetsperspektiv Höje å: Preliminära rapporter om tvåstegsdiken och oreglerade sträckor.
6.1: SGU Grundvatten/bekämpningsmedelsprojekt - Lägesrapport
7.1: Budgetuppföljning för vattenrådets verksamheter

Närvarande :

Ordinarie

Kommunrepresentanter:	<i>Carl von Friesendorff</i>	<i>Lunds kommun (t o m 11:00, punkt 5.2)</i>
	<i>Pierre Lindberg</i>	<i>Staffanstorps kommun</i>
	<i>Jerry Alström</i>	<i>Lomma kommun</i>
VA-Syd:	<i>Lena Fällström</i>	<i>VA-Syd</i>
Dikningsföretagen:	<i>Åke Persson</i>	<i>Dikningsföretagen</i>
Areella näringar:	<i>Maria Herneke Walter</i>	<i>LRF</i>
Industri/övriga verksamhetsutövare:	<i>Christer Tornéus</i>	<i>Örestads Golfklubb</i>
Ideella naturvården:	<i>Lars-Göran Lillvik</i>	<i>Naturskyddsföreningen Lomma/Bjärred</i>

Ersättare

Kommunrepresentanter:	<i>Gunnar Stensson</i>	<i>Lunds kommun</i>
	<i>Eleni Rezaii</i>	<i>Lunds kommun</i>
	<i>Agneta Nilsson</i>	<i>Staffanstorps kommun</i>
	<i>Jan Rydén</i>	<i>Lomma kommun</i>
VA-Syd:	<i>Klas Svanberg</i>	<i>VA-Syd</i>
Areella näringar :	<i>Claes Wersäll</i>	<i>Jordägareförbundet Skåne/Blekinge</i>
Ideella naturvården:	<i>Leif Runesson</i>	<i>Naturskyddsföreningen Lund</i>

Adjungerande

	<i>Cecilia Backe</i>	<i>Lunds kommun</i>
	<i>Helena Björn</i>	<i>Lomma kommun</i>
	<i>Jonas Johansson</i>	<i>Samordnare Höje å vattenråd</i>
	<i>David Reuterskiöld</i>	<i>Ekologgruppen</i>

Ärenden:

1. Vice ordförande Carl von Friesendorff hälsar välkommen till mötet och meddelar att ordförande Björn Abelson anmält förhinder samt hälsar nya ledamöter välkomna.

Upprop förrättas.

Dagordningen justeras med tillägg för några beslutspunkter och för en punkt om delegation- och arbetsordning.

Inga synpunkter på föregående mötes protokoll.

Styrelsen beslutar:

- att välja Jerry Ahlström till justeringsperson
- att godkänna förändringar av dagordningen
- att lägga protokollen till handlingarna, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

2. Anmälningar

Åtgärdsarbete

- 2016-06-09 Länsstyrelsen information om LOVA-stöd
- 2016-04-18 Jordbruksverket: Ansökan om fullmakt
- 2016-04-20 Jordbruksverket: Fullmakt Sam Ekstrand
- 2016-05-02 Vattenvårdsåtgärder Höje å: Länsstyrelsen – Prel. beslut om LOVA-stöd
- 2016-05-10 Stora Råby 32:22 - Anmälan om vattenverksamhet
- 2016-06-03 Trolleberg väst: Slutredovisning installation av kalkfilterbädd och fosfordamm
- 2016-06-07 Reparation & underhåll: Anbudsunderlag entreprenad
- 2016-06-10 Fullmakt för Ekologgruppen för anmälningar om vattenverksamhet, omprövningar, samråd m m
- 2016-06-10 Ladugårdsmarken - Protokoll möte med dikningsföretaget
- 2016-06-20 Reparation & underhåll: Inkomna anbud
- 2016-06-21 Önnelöv 14:6 (Björnstorp): Förhandsbesked miljöinvestering
- 2016-06-22 Stora Råby 32:22 - Yttrande Miljöförvaltningen, Lunds kommun
- 2016-06-23 Stora Råby 32:22 - Länsstyrelsen beslut vattenverksamhet, biotopskydd m m
- 2016-06-27 Reparation & underhåll: Anbudsförrättning
- 2016-06-27 Reparation & underhåll: Beställning av entreprenad
- 2016-07-06 Önnelöv 14:6 (Björnstorp): Anmälan vattenverksamhet
- 2016-07-22 H19 Borgeby 37:2 - Länsstyrelsen - Startbesked miljöinvestering
- 2016-07-29 H19 Borgeby 37:2 - Anbudsförfrågan entreprenad
- 2016-08-04 Önnelöv 14:6 - Fullmakt anmälan vattenverksamhet
- 2016-08-10 Fels mosse: Jordbruksverket - Kontrollrapport
- 2016-08-22 Önnelöv 14:6: Länsstyrelsen begäran om komplettering vattenverksamhet

2016-08-23 Önnestöv 14:6: Komplettering vattenverksamhet
Dagvattengruppen

Recipientkontroll

Vattenförvaltning

- 2016-05-09 Helhetsperspektiv Höje å - Tilläggsbeställning Ekologgruppen
- 2016-05-16 Vattenmyndigheten - Beslut om årligt bidrag
- 2016-06-22 Utsläpp av slam till St Hansbäcken, Lund - Yttrande
- 2016-07-13 Gullåkra detaljplan Staffanstorp - Yttrande
- 2016-07-15 Hemmestorp detaljplan Staffanstorp - Yttrande
- 2016-07-15 Brågårp detaljplan Staffanstorp - Yttrande
- 2016-08-23 Lommabanan Flädie - Yttrande

Arbetsutskottet

- 2016-04-19 Protokoll arbetsutskottet
- 2016-09-06 Protokoll arbetsutskottet

Övrigt

- 2016-05-16 Staffanstorps kommun - Fullmakt årsstämma
- 2016-07-11 Catchplast - Besked om avslag på ansökan

Jonas Johansson redogör kort för de ärenden som vattenrådet yttrat sig i sedan senaste mötet samt för arbetsordningen för hantering av yttrandena mellan styrelsemöten. Kansliet tar fram förslag på yttrande som sedan skickas till representanter för respektive kommun samt till ordförande för synpunkter.

Styrelsen beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Bilaga 3.1

David Reuterskiöld redogör för arbete med Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Alnarp 1:1

Ett våtmarksprojekt som betraktas som lite bättre än genomsnittet, låglänt område med ca 100 ha intensivt brukad mark i tillrinningsområdet. Anläggningskostnaden bedöms vara rimlig. Markförvaltaren på Alnarp anmälde intresset men definitivt klartecken har inte lämnats från markägaren. Kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen kräver att en arkeologisk förundersökning görs till ett pris av ca 90 000 kr. Dammens utformning har ändrats något sedan kravet på arkeologisk utredning kom vilket gör att kostnaden troligen minskar något.

Vallkärre-Torn

Läge för våtmark och fördröjning strax öster om Stångby. 300 ha jordbruksmark, Läget är mycket bra för näringsrening med ca 300 ha jordbruksmark i

tillrinningsområdet. Strax öster om själva våtmarksområdet ligger ett område (Stångby vångar) som sannolikt ska bebyggas med bostäder. Diskussioner har förts med EcoVillage som ska bygga om att göra en öppen dagvattenlösning, i södra delen av exploateringsområdet, som kan kopplas ihop med våtmarken. Beträffande den del av projektet som ligger i exploateringsområdet föreslås att vattenrådet tar kostnaden för projektering medan exploatören för bekosta entreprenaden.

Vattendragsåtgärder – restaurering/tvåstegsdiken m m

Vallkärrabäcken övre

I Vallkärrabäcken norr om Lund planeras åtgärder som ska minska erosion och förbättra miljön i själva vattendraget. Bäckens har vid höga flöden haft stora problem med erosion som äter sig in i vattendragets kanter. De åtgärder som föreslås är s k [tvåstegsdiken](#) och avfasning av kanterna på vattendraget. Informationsmöte hölls med dikningsföretag och markägare i somras. För att åtgärderna ska kunna genomföras behöver de dikningsföretag som finns på sträckan omprövas och få nya moderna villkor. Denna typ av grävarbeten i vattendrag som åtgärdsförslagen rör görs alltid vid lågvatten för att minska risken för att grumla vattnet nedströms med lerpartiklar. David Reuterskiöld visar schematiska [skisser](#) på hur vattendraget ser ut i dag och hur det skulle kunna se ut efter genomförda åtgärder.

Råbydiket

Den aktuella sträckan av Råbydiket ligger precis Råbysjön som Lunds kommun anlagt för att fördröja vatten från nybebyggda områden i östra Lund. Bäckens ska få en slingrande åfåra vilket kommer skapa variation i livsmiljöerna och förbättra den biologiska mångfalden. Analyser av sedimentet i det befintliga diket visade att halterna av bl a metaller var så låga att Miljöförvaltningen i Lunds kommun gett klartecken till att sedimenten inte behöver köras på deponi utan att sedimentet kan ligga kvar och diket fyllas igen med massor från det nya diket. Projektet kommer att handlas upp i september och kommer förhoppningsvis att kunna genomföras under hösten.

Kalkfilter och fosfordammar

Jonas Johansson redogör för arbetet med kalkfilter och fosfordammar. De två projekten vid Trolleberg (två anläggningar med både kalkfilter och fosfordamm) är färdiga. Ansökan om miljöinvesteringsstöd är inskickad för projektet vid Bjällerup (kalkfilter och fosfordamm). Trafikverket har bett att få och har fått kompletteringar beträffande hur fosfordammen vid Björnstorps skulle kunna påverka en eventuell Simrishamnshamn.

Miljöinvesterings- och skötselstöd inom Landsbygdsprogrammet

Jonas Johansson, Christel Strömsholm Trulsson (Sege å vattenråd och vattendragsförbund) och David Reuterskiöld träffade representanter för Jordbruksverket på plats i Jönköping 25 augusti. Det var ett positivt möte och de viktigaste resultaten var att:

- *Vattenråden kan fortsätta betala ut markersättning till de markägare som avsätter mark till våtmarker. Dessa markägare kan dock, åtminstone inte i dagsläget, få ta del av den markersättning som finns inom*

Landsbygdsprogrammet Markägare ska dock söka både markersättning och skötselstöd, i väntan på besked angående markersättning inom landsbygdsprogrammet.

- *Offentlig medfinansiering är inte tillåten men Jordbruksverket menar att det ska kunna gå att lösa det genom att dela upp våtmarksprojekt i olika delprojekt, t ex att projektering är ett projekt och entreprenad ett annat och att man enbart söker stöd för den ena delen av projektet.*
- *Jordbruksverket kommer att svara skriftligen på den skrivelse som skickades in av vattenråden under våren.*
- *Jordbruksverkets representanter blev intresserade av förslaget med att köpa ekosystemtjänster av markägarna istället för att betala ut markersättning och har fått ta del av förslaget och kommer att återkomma med synpunkter.*

Styrelsen beslutar:

- *att godkänna den kostnad som Länsstyrelsen begär för arkeologisk utredning på Alnarp 1:1 under förutsättning att förhandsförbindelse träffas med markägaren*
- *att godkänna att vattenrådet bekostar projekteringen av den öppna dagvattenlösningen på Stångby vångar,*
- *att godkänna att i övrigt fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt*
- *att lägga övrig information till handlingarna*

3.2

Reparation och underhåll

David Reuterskiöld redogör för arbetet med reparation och underhåll som varit intensivt under slutet av sommaren och början av hösten. Gösta Palm Entreprenad har genomfört åtgärderna i de sju våtmarker som skulle repareras eller underhållas. Besiktning av genomförda åtgärder sker senare i september. Sammanlagt gick entreprenaden på knappt 400 tkr vilket var lägre än beräknat från början.

En kort diskussion förs om hur man kan ta till vara på vegetationen runt och i dammarna. Vegetationen skulle kunna komposteras till jordförbättring eller skulle kunna rötas till biogas. Det handlar dock om att få ekonomi i hanteringen vilket inte verkar gå i dagsläget. 2013 gjordes vattenrådet en [utredning](#) om potentialen för att använda vegetation från våtmarkerna till biogas. Slutsatsen var att det går att framställa biogas från växtresterna men att det inte går att få ekonomi i hanteringen idag.

Åke Persson meddelar att diskningsföretaget för närvarande underhåller ån vid Knästorps nedströms dagvattenkulvertarna från Lund. Rensmassorna består till stor del av svart sand. Åke Persson yrkar på att vattenrådet provtar och analyserar sedimenten med avseende på substanser som är vanligt förekommande i dagvatten.

Styrelsen beslutar:

- *att vattenrådet bekostar provtagning och analys av sediment från rensningen av ån vid Knästorps*
- *att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering, samt*
- *att lägga övrig information till handlingarna*

4. Dagvattengruppen

4.1 Lägesrapport

Helena Björn lämnar en kort lägesrapport för arbetet i dagvattengruppen.

CleanTech Tipp - Vid Dagvattengruppens senaste möte diskuterades vattenrådets medverkan eller inte i projektet. Om man beslutar sig för att dra sig ur projektet behöver Dagvattengruppen ett annat projekt att arbeta med. Dagvattengruppen har börjat undersöka möjligheterna till det.

Peglar i Höje å – Ekologgruppen har lämnat ett pris på installation och drift av trycksonder i Höje å som automatiskt mäter vattennivån i ån. Förslaget är att ha en station vid E6 och en station precis nedströms Dynnbäcks sammanflöde med Höje å huvudfåra. Jonas Johansson för även en diskussion med SMHI om ett samarbete kring realtidsmätning av vattenflödet vid Trolleberg som man kan se online på nätet. Till nästa styrelsemöte kommer det presenteras ett förslag med tillhörande kostnadsuppskattning.

Lena Fällström påtalar att uppföljning av vattenståndet är viktigt för att följa upp effekterna av en eventuell nedläggning av Källby reningsverk.

Förslag till beslut:

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1 Helhetsperspektiv Höje å

Bilaga 5.1

Jonas Johansson lämnar en kort lägesrapport för projektet. Mer fördjupande redovisning planeras till nästa styrelsemöte. Två nya preliminära delrapporter har kommit:

- *Sträckor lämpliga för anläggning av tvåstegdiken*
- *Åtgärdsförslag för oreglerade sträckor*

Oreglerade sträckor

Styrelsen lämnar synpunkter på brist av åtgärdsförslag på annan biologisk mångfald än öring och förslag på åtgärder för att förbättra för t ex indikatorarter. Generellt efterfrågas ett bredare resonemang kring biologisk mångfald. Jonas Johansson menar att öringen används som en modellart för ett ur ett biologiskt perspektiv väl fungerande vattendrag och att om öringen gynnas så gynnas även många andra arter. Synpunkterna från styrelsen kommer föras fram till Ekologgruppen som tagit fram rapporten.

Tvästegsdiken

Frågan om hur nära släntkrönet på ett vattendrag man får bespruta odlingar tas upp. Tvästegsdiken tar mer mark i anspråk än konventionella diken och släntkrönet flyttas därmed längre bort från själva vattendraget. Frågan belyser de osäkerheter som fortfarande råder beträffande anläggning av tvåstegsdiken – ska man räkna släntkrön från vattendragets släntkrön när tvåstegsdiket går fullt eller från det släntkrön som gäller vid lågvattenföring. Diskussion i frågan pågår och så länge

förutsättningarna för tvåstegsdike inte är helt klarlagda är markägare ofta skeptiska till att gå in i projekt.

Styrelsen beslutar:

- att godkänna fortsatt arbete enligt planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5.2 Forskningsprojekt

Jonas Johansson informerar om att projektet CatchPlast, som för vattenrådets del syftade till att öka kunskapen om små plastpartiklar (mikroplaster) i Höje å, inte beviljades medel.

Jan Rydén menar att det är ett angeläget område och att om det inte går att komma fram i detta projekt borde man leta efter andra möjligheter.

Lena Fällström informerar om att VA SYD:s och Sydvattens forskningsbolag Sweden Water Research kommer att titta på problematiken med mikroplast i ett samarbetsprojekt.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1 Grundvatten och bekämpningsmedel

Bilaga 6.1

Jonas Johansson informerar om projektets resultat hittills. Vårprovtagningen visade att bekämpningsmedel endast hittades på en av elva lokaler. Den modell som SGU (Sveriges Geologiska Undersökning) använder för att förutsäga var man förväntar sig att hitta bekämpningsmedel i grundvattnet visade att man förväntade sig hitta bekämpningsmedel på de lokaler där bekämpningsmedel inte hittades. Höstprovtagningen sker i mitten av september.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7. Administration/övrigt

7.1 Budgetuppföljning

Bilaga 7.1

Jonas Johansson redogör på budgetuppföljning av vattenrådets verksamheter enligt bilaga 7.1.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.2 Källby reningsverk

Jonas Johansson informerar kort om framtiden för Källby reningsverk.

Tjänstemännen på VA SYD är nu klara med sin [utredning](#) och rekommenderar att reningsverket läggs ner och att avloppsvattnet pumpas till Sjölundaverket i Malmö.

Lena Fällström informerar om att frågan nu ska behandlas politiskt i VA SYDs ägarnämnd och sedan i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i både Lunds kommun och i Malmö stad.

Vad som ska hända med området runt Källby reningsverk beträffande bl a byggande av bostäder är en diskussion i Lunds kommun. Om Källby reningsverk av någon anledning skulle bli kvar kommer verket byggas om till ett inkapslat verk med litet skyddsavstånd. Reningsverkets dammar skulle kunna användas till rening fördröjning av åvatten samt fördröjning av dagvatten. Skulle reningsverket läggas ner kommer vattenflödet i ån bli lägre vilket framför allt påverkar ån vid lågvattenföring.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.3 Skrivelser till kommunerna

- Arbetsutskottet föreslår att vattenrådet skriver till kommunerna om:
 - Problematiken med plastpartiklar på fotbollsplaner av konstgräs som via dagvattnet läcker ut i vattendragen, samt
 - Problematiken med höga kanter vid t ex gång- och cykelbanor som förhindrar att dagvatten kan rinna ut på närliggande gräsytor och fördröjas där,

Styrelsen beslutar:

- att uppdra åt kansliet att ta fram förslag på skrivelser
- att delegera till ordförande att besluta om skrivelserna, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.4 Delegationsordning

Jonas Johansson informerar kort om vattenrådets delegations- och arbetsordning.

Förslag till beslut:

- att uppdra åt kansliet att ta fram förslag på reviderad delegations- och arbetsordning till nästa styrelsemöte, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.5 Sammanträdestider 2016

Styrelsen		
09:00 i Lund		
	2016-11-08	Diamanten
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund		
	2016-10-25	Gnejsen
Beredningsgruppen		
08:30 i Lund		

	2016-10-11	Gnejsen
Dagvattengruppen		
13:30 i Lund		
	2016-10-17	Kalkstenen

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.6

Övrigt

Badvattenkvalitet i Lomma

Helena Björn informerar kort om badvattenkvaliteten i Lommabukten som är bristfällig då och då på grund av bakterier. En av anledningarna till att mäta vattenståndet i ån är att kunna se vilka områden som översvämmas för att kunna ta reda på varifrån bakterierna i ån kommer. Vad Lomma kommun sett i sommar är att bakterierna härstammar från något område runt ån uppströms E6:an. Lomma kommun kommer att lägga till vattenståndsmätningar i sina analyser och kommer att förelägga fastighetsägare att åtgärda sina avlopp.

Agneta Nilsson meddelar att Staffanstorp är på gång med en Blåplan där det bl a kommer att redovisas hur många enskilda avlopp det finns i kommunen.

7.7

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver styrelsen godkänna publiceringen.

Styrelsen beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

Jonas Johansson
Samordnare

Justeras

Carl von Friesendorff
Vice ordförande

Jerry Ahlström
Lomma kommun